

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14C/266/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113232481
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5113232481.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiline v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľa: V. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX/XX, S., zastúpená JUDr. Janou Ftorkovou, advokátkou, so sídlom V. Spanyola 8343/1A, Žilina, proti odporcovi: A. C., nar. XX.X.XXXX, bytom P.O. C. XXX/XX, S., právne zastúpený: Mgr. Branislavom Samcom, advokátom, so sídlom Sad SNP 8, Žilina, o určenie výživného k maloletému A. Z., nar. XX.X.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Q. práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. A. Z. sumou 150 eur mesačne, vždy do 28. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, t.j. navrhovateľky.

Súd p o v o ľ u je odporcovi zaplatiť zameškané výživné za obdobie do marca 2016 vrátane vo výške 3.670 eur v mesačných splátkach po 100 eur splatných spolu s bežným výživným, pričom omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd návrh na zaplatenie 1.743,90 eur z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 24.9.2013 domáhala voči odporcovi určenia, že je otcom maloletého A. Z., nar. dňa XX.X.XXXX z matky V. Z., nar.: XX.X.XXXX, zverenia mal. A. Z., nar. XX.X.XXXX, do osobnej starostlivosti matky s tým, že mal. dieťa budú zastupovať a spravovať jeho majetok obaja rodičia spoločne a uloženia odporcovi prispievať na výživu mal. A. Z. sumou 200 € vždy do 15. dňa v tom ktorom kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky.

Zároveň návrhom v konaní 14C/170/2014 sa domáhala voči odporcovi zaplatenia 1.743,90 eur.

Návrh odôvodnila tým, že s odporcom udržiavala intímnu známosť minimálne od roka 2011. Pravidelne mali spolu pohlavný styk v byte odporcu v obci S.. V roku 2012 otehotnela, pričom dňa 29.5.2013 sa jej narodil syn A. Z.. V mesiaci september 2012 mu oznámila skutočnosť, že je tehotná a niekoľkokrát ho vyzvala, aby dobrovoľne uznal otcovstvo k maloletému A., avšak každú jej výzvu ignoroval. V rozhodnom období počatia dieťaťa sa intímne nestýkala s iným mužom a preto otcom dieťaťa nemôže byť nikto iný, ako odporca.

Vzhľadom na určenie rodičovstva (otcovstva) odporcu žiadala, aby súd určil i vyživovaciu povinnosť odporcu na maloleté dieťa. Ona je na materskej dovolenke s mesačným príjmom vo výške 222,70€. Vzhľadom na náklady na starostlivosť o maloleté dieťa navrhla stanoviť výšku výživného na sumu

200,00€ mesačne, nakoľko uvedenú čiastku považuje za adekvátnu na výživu s vzhľadom k potrebám maloletého dieťaťa.

Nárok na úhradu 1.743,90 eur odôvodnila tým, že v mene mal. A. podala návrh na preplatenie detskej výbavičky. Pre maloletého musela kúpiť kočík 466,90 EUR, kolotoč nad postieľku 56,99EUR, auto deka 28,41 EUR, detské oblečenie 350 EUR , detská digitálna váha 71,20EUR, paplón + vankúšik 31,70 EUR, súpravu do postieľky 63 EUR, matrac do postieľky 94,90 EUR, monitor dychu 119,98 EUR, el. odsávačka 139,32EUR, odsávačka sopľov 17,90 EUR, detská postieľka + príslušenstvo 80,71 EUR, cestovná postieľka 32,99 EUR, výplň do zavinovačky 22,90 EUR, drogeria+hyg. pomôcky 167 EUR.

Prvostupňový súd určil rozsudkom č.k. 14C/266/2013-114 zo dňa 28.4.2014 že odporca A. C., nar. XX.X.XXXX, je otcom mal. A. Z., r.č. XXXXXX/XXXX, nar. XX.X.XXXX z matky V. Z., nar. XX.X.XXXX, ktorého narodenie je zapísané v knihe narodení matričného úradu Žilina vo zv. XXX, ročník XXXX na strane XXX, pod por. č. XXX, mal. A. Z., nar. XX.X.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky, t.j. navrhovateľky, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Zároveň uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu mal. A. Z. sumou 200 eur, vždy do 28. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, t.j. navrhovateľky a povolil zameškané výživné vo výške 6.600 eur zaplatiť odporcovi v čiastke 4.000 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku 2.200 eur spláčať mesačne v splátkach po 100 eur, splatných spolu s bežným výživným, pričom omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zrochnosť celého plnenia. Návrh na zaplatenie 1.743,90 eur zamietol. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Žiline ako odvolací súd uznesením č.k. 10Co/452/2015-149 rozsudok v časti určenia otcovstva a zverenia mal. do výchovy potvrdil, v ostatnej časti zrušil a vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Na pojednávaní účastníci zotrvali na podaných návrhoch a vyjadreniach.

Navrhovateľka uviedla, že vynakladá na maloletého mesačne priemerne 25 eur na obuv, oblečenie 45 eur, hygienické potreby vrátane plienok, mastičiek, krémov vo výške 55 eur mesačne, vitamíny, detské čaje a doplatky priemerne 10 eur mesačne, na hračky mesačne 20 eur na rozvoj jeho motoriky, na kultúru, výlety, okolo 15 eur mesačne, denne strava asi 5 eur, vrátane mlieka Nutrilon, len za mlieko Nutrilon 30 eur mesačne. Ďalej mal. platí poistenie vo výške 25 eur a mesačné náklady na cestovné s dieťaťom, návšteva lekára a pod., celkovo 365 eur mesačne.

K svojim výdavkom uviedla, že jej mesačné náklady sú vo výške 245 eur mesačne a to 10 eur obuv, 20 eur oblečenie, hygiena 20 eur, strava 100 eur, telefón 35 eur, náklady cestovné do práce od 13.4.2015 10 eur s tým, že matke od 13.4.2015 vznikajú náklady cestovného na základe pracovnej zmluvy u Urbárskej obce, pozemkové spoločenstvo Varín, na dobu určitú do 30.11.2015 s predpokladanou minimálnou mzdou vo výške odpracovania celého mesiaca. V prípade existencie nepriaznivých poveternostných podmienok vo výške 60 % náhrady zo základnej mzdy. Pokiaľ sa týka pracovného zaradenia matky, tak jej fin. situácia nie je dobrá, otec doposiaľ neprispieva na výživu mal. dieťaťa, tak matka uzavrela zmluvu na dobu určitú, 13.4.2015 do 30.11.2015, doposiaľ jej nebola vyplatená žiadna mzda.

K spojenému konaniu o preplatenie nákladov výbavičky uviedla, že uplatňuje 1743,90 eur za kúpu vecí, ktoré spadajú do detskej výbavičky a to náklady na kočík vo výške 466,90 eur, kolotoč nad postieľkou 56,99 eur, autodeka 28,41 eur, za detské oblečenie vynaložila z titulu výbavičky súpravičky, košielky 350 eur, detská digitálna váha 71,20 eur, paplón + vankúšik 31,70 eur, súprava do postieľky 63 eur, matrac do postieľky 94,90 eur, monitor dychu 119,98 eur, elektrická odsávačka 139,32 eur, odsávačka soplíkov 17,90 eur, detská postieľka s príslušenstvom 80,71 eur, cestovná postieľka 32,99 eur, výplň do zavinovačky 22,90 eur, drogeria a hygienické pomôcky 167 eur, ako náklady vynaložené v súvislosti s nástupom do pôrodnice.

Vo výpovedi navrhovateľka uviedla, že keď sadia sadenice, tak vtedy nemá nárok na 60 % platu. Pokiaľ sa týka bytu a úveru na byt odporcu, ten bol predtým napísaný na sestru, byt bol kompletne zariadený. Jediný príjem odporcu nie je to čo uviedol, pretože je zamestnaný na obecnom úrade. Kosí ihrisko, spravuje futbalové ihrisko, na diskotékach robil taxikára, vyhadzovača, zásoboval alkohol a potraviny do baru, v deň pojednávania šoféroval autobus hoci mal byť na PN. Kočík kupovala trojkombináciu, potrebovala autosedačku, športový kočík. Odporca bral úver na to, lebo má chatu v H.. Zároveň má napísané autá na seba, keď sa malý narodil, tak ich prepísal. Ona býva u rodičov, prispieva matke 50 eur na bývanie, viac nemá.

Ďalej prostredníctvom právnej zástupkyne s poukazom na odvolanie odporcu uviedla, že pracovala na základe pracovnej zmluvy ktorou bol uzavretý pracovný pomer na dobu určitú s dňom nástupu do

práce 13.4.2015 do 30.11.2015. Navrhovateľka v rámci tohto obdobia sa stala PN od októbra 2015 a od novembra 2015 a pracovný pomer skončil dňom 30.11.2015, ako pracovný pomer na dobu určitú. Dosahovala príjem v hrubom 229,91 eur. Poukázala aj na ročné zúčtovanie preddavkov na daň za rok 2015, z ktorého vyplýva, že základ dane v období keď pracovala na základe spomínanej pracovnej zmluvy bol 4383,99, daň 110,32. V období, kedy navrhovateľka nebola zamestnaná, bol jej vyplácaný rodičovský príspevok v sume 203,20 do decembra 2015 a v tej istej výške poberá rodičovský príspevok doposiaľ, pretože dieťa ešte nenadobudlo vek 3 rokov. Po skončení pracovného pomeru na dobu určitú navrhovateľka je neustále PN a poberá nemocenské dávky od 350 do 362 eur mesačne. Uviedla, že otec, teda odporca poukazoval výživné v čiastkach, ktoré podľa rozsudku súdu bol povinný platiť 200 eur mesačne až do zrušenia rozhodnutia KS, kedy už začal platiť 30 eur, to znamená od narodenia mal. zaplatil celkom 29.6.2015 200 eur, 30.7.2015 200 eur, 30.9.2015 200 eur, 8.12.2015 200 eur, 2.11.2015 200 eur, 12.1.2016 200 eur, a 30 eur poštovou poukážkou poslal už po zrušení rozsudku okresného súdu krajským súdom, avšak táto suma nebola navrhovateľke preplatená, pretože poslal poštovú poukážku na adresu Koňhorská 615, čo nie je adresa trvalého bydliska navrhovateľky a to napriek tomu, že má vedomosť o tom, aká je správna adresa.

Zdôraznila, že od posledného pojednávania sa ešte zvýšili náklady mal., pretože väčšie náklady sú vynakladané na oblečenie zhruba o tretinu nákladov, ktoré boli špecifikované na predchádzajúcom pojednávaní, mal. veľmi rýchlo rastie, teda potrebné je zakupovať obuv pravidelne, pretože pravidelne dochádza k zvyšovaniu čísla potrebnej obuvi na mal., potom už má aj svoje záujmy, teda aj na realizáciu záujmov mal. napr. na návštevu kúpalísk, na lyžovanie, matka mal. zakúpila v tomto období pre mal. lyžiarske potreby za náklady 60 eur. Vynakladá aj náklady na kúpu knižiek, maľovaniak, ceruziek, tieto náklady sa zvýšili, pretože mal. rád sa venuje takýmto záujmom.

Vyjadriala nesúhlas s výškou príjmov, ktoré preukazuje odporca, pretože ide o veľmi nízky príjem z takéhoto príjmu by nemohol žiť na takej úrovni, na akej si žije a to napr. nebol schopný si zabezpečiť úver, ktorý spláca tak, ako to uviedol v odvolaní proti rozsudku a náklady polovice na byt, celkom vo výške cca 200 eur ak príjem dosahoval len okolo 350 eur.

Odporca uviedol, že momentálne má príjem 401,14 eur, teda na úrovni minimálnej mzdy. Iný príjem nemá. V centre voľného času už momentálne nepracuje, nakoľko sa krúžok v ktorom pracoval zrušil. Čo sa týka jeho výdavkov, tak výdavky sú podobné ako boli predtým preukázané, nájom bytu, splátka úveru v SLSP a bežné výdavky na stravu a ošatenie, ktoré boli predtým vyčíslené. Je zamestnaný vo firme svojho brata. V zmysle aj priloženého rozpisu prác k odvolaniu, vykonáva rôzne práce, hlavne práce súvisiace so správou športového areálu S., čiže nevykonáva len prácu vodiča. Vo vzťahu k nároku na výbavičku, ktorú žiada matka od otca uviedol, slovenský právny poriadok nepozná tento pojem. Odborná literatúra však zastáva názor, že náklady vzniknuté s nákupom vecí pre dieťa malo byť hrazené z výživného na dieťa. Ak súd by zhodnotil, že tieto náklady majú byť určené ako podklad pre určenie výživného, navrhol vykonať dokazovanie ohľadom výšky a opodstatnenosti jednotlivých výdavkov na výbavičku, teda či je nevyhnutné, aby sa do tejto výbavičky zahrnuli. Podľa rozsudku uhradil výživné vo výške 200 eur na adresu G. 615 a nemal vedomosť o tom, že by tá adresa bola zlá. Výživné vo výške 200 eur, splácal ho poctivo ako bolo judikované rozsudkom okresného súdu, avšak kvôli tomu si musel požičať od rodičov, nebol to schopný splácať sám. Navrhol určiť výživné max. vo výške 80 eur s tým, aby prihliadol na to, že výživné už nejakým spôsobom splácal v celkovej výške 1.460 eur za minulý rok. Nájom má vyrubený vo výške 191 eur a ten splácajú s priateľkou na polovicu. Inú vyživovaciu povinnosť doposiaľ nemá. Pre obec S. v roku 2013-2014 viedol strelecko-branecký krúžok, činnosť nevykonáva od júna 2015. Dovedy mal za to príjem 40 eur mesačne. Občas vozil tovar pre brata. Mali aj taxislužbu, príležitostne cez víkendy na autobuse vozil futbalistov a údržba okolo športového reálu, ktorý má jeho brat v prenájme. Cez zimu vozil cez víkendy lyžiarov do Vrátnej a cez týždeň sa striedali s vodičom.

Súd zistil, že odporca uhradil výživné cez poštové peňažné poukazy vo výške 200 eur 29.6.2015, 30.7.2015, 3.9.2015, 12.1.2016, 8.12.2015 a 2.11.2015 a 5.10.2015 a dňa 11.2.2016 vykonal úhradu sumy 30 eur s označením adresy matky mal. G. XXX, S. bez preukázaného prevzatia. Súd z výučného listu zistil, že odporca sa vyučil v odbore kuchár - čašník, a prosperuje s vyznamenaním. Podľa jeho výpovede sa v tejto oblasti nezamestnal, pretože je väčšinou dopyt po čašníkoch a on je vyučený len v odbore obsluha. O inú prácu sa neuchádzal.

Na otázky súdu, či odporca je invalidný, prípadne má nejaké vážne zdravotné problémy, pre ktoré dosahuje taký nízky príjem uviedol, že má vysoký krvný tlak. Vo vzťahu k výdavkom a splátkam úveru, či sú nejaké dôvody pre ktoré by tieto výdavky mali mať prednosť pred plnením vyživovacej povinnosti voči mal. dieťaťu uviedol, že každý má právo na bývanie.

K spojenému konaniu uviedol, že nárok na preplatenie detskej výbavičky Zákon o rodine nepozná. Ak by súd vyhodnotil, že tieto náklady majú byť určené ako podklad pre určenie vyživovacej povinnosti, namietal výšku výdavkov, pretože podľa internetových portálov kočíky začínajú na sume 139 eur. napr. babylux magnum 2013 od 139 eur. Namietal aj ceny hračiek, ktoré je možné obstarat' aj lacnejšie, avšak on výbavu nekúpil ani sa nestará o mentálny a fyzický rozvoj maloletého.

Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa odseku 4 citovaného zákonného ustanovenia, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa odseku 5 citovaného zákonného ustanovenia, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd z lustrácie v Sociálnej poisťovni vo vzťahu k príjmom matky zistil, že matka mal. bola od 14.11.2012 vedená ako zamestnanec s tým, že v období od 14.11.2012 do 16.11.2012 vykonávala prácu na základ dohody pre Voith Industrial Services s.r.o., v období od 21.11.2012 do 23.11.2012, od 30.11.2012 do 30.11.2012 až do 7.3.2013, od 8.3.2013 do 30.3.2013 vykonávala práce na základe dohody o vykonaní práce pre AVEC trade SK, s.r.o. s tým, že príjem bol evidovaný od 14.11.2012 do 30.3.2013, po tomto dátume príjem evidovaný v SP u matky nebol. Podľa odpoveď na lustráciu v SP príjmov odporcu súd zistil, že odporca je stále vedený ako zamestnanec od 1.9.2015 u Jána Hodoňa s určeným vymeriavacím základom na úrovni minimálnej mzdy od 393 eur v decembri 2012 po 436,65 eur v decembri 2014 s evidenciou dohody o pracovnej činnosti pre obec Varín od 15.4.2014 s evidenciou príjmov za obdobie október, november 2014 vo výške 54 a 72 eur vymeriavacieho základu s registráciou príjmu ako zamestnanec a dohoda o pracovnej činnosti.

Vo vzťahu k úprave vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu súd zistil, že matka mala v roku 2013 príjem z rodičovského príspevku vo výške 194,70 eur, v roku 2014 vo výške 199,60 eur v roku 2015 vo výške 203,20 eur. Príjem matky sa zvýšil len od nástupu do zamestnania, pričom po troch rokoch veku dieťaťa od zastavenia vyplácania príspevku bude nižší. Navrhovateľka podľa pracovnej zmluvy s Urbárskou obcou, pozemkové spoločenstvo Varín má pracovnú zmluvu na dobu určitú s dňom nástupu do práce 13.4.2015 do 30.11.2015 má určené mzdové podmienky vo výške 3,60 eur pri časovej práci podľa usmernenia lesníka 0,21 eur sadenica, pri úkolovom zalesňovaní podľa usmernenia lesníka a 0,16 eur sadenica pri sadení za sadzačom podľa usmernenia lesníka s tým, že náhradnú prácu v zmysle § 55 ods. 3 ZP alebo 60 % základnej mzdy pri 8 h pracovnej dobe je v prípade prestoj z dôvodu nepriaznivého počasia určená lesníkom. Príplatok za prácu v dňoch pracovného pokoja 50 % k hodinovej sadzbe s cieľovou prémieou 0,36 eur.

Podľa potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby navrhovateľky, vystaveného Roľníckym družstvom H. za zdaňovacie obdobie roku 2015, celkový úhrn príjmov navrhovateľky bol vo výške 258,31 eur, čiastkový základ dane 229,91 eur a úhrn preddavkov na daň 43,68 eur. Podľa ročného zúčtovania preddavkov na daň zo závislej činnosti navrhovateľky za rok 2015 zistil úhrn zúčtovaných a

vyplatených príjmov vo výške 5.044,25 eur za rok 2015, z toho 653,81 eur na základe príjmov z dohôd o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru pri základe dane 4.383,99 eur a so základom dane pre uplatnenie zamestnaneckej prémie 4.383,99eur vystavené Urbárska obec pozemkové spoločenstvo Varín. Z potvrdenia o zaplatení dane z príjmov zo závislej činnosti súd zistil, že navrhovateľke nebola vyrubená žiadna daň na úhradu.

Náklady matky na maloletého mal súd deklarované ich výpočtom v spojení s dokladmi o nadobúdaní vecí, ktoré uplatňovala matka ako náklady na výbavičku, pričom všetky náklady považoval súd za primerané. Pokiaľ odporca poukazoval na vysoké ceny hračiek, kočíka a pod., súd k tvrdeniu uvádza, že v prípade zodpovedného prístupu otca k potrebám dieťa, a plnením si povinností, podieľaním sa na výchove, môže nákupom hračiek a ostatných vecí sám aktívne znížiť náklady matky a zabezpečiť tak vyššie disponibilné príjmy pre dieťa.

Naproti tomu odporca deklaroval svoj príjem vo výške 341,63 eur za prácu v spoločnosti jeho brata, kde pracuje ako vodič.

Podľa mzdového listu odporca za rok 2016 zarobil spolu 802,28 eur s mesačnou čistou mzdou 401,14 eur, za rok 2015 zarobil spolu 3.438,63 eur s príjmom mesačným 380,09 eur mimo mesiaca apríl, kedy zarobil 136,14 eur, máj, jún bez evidovaného príjmu, júl 2015 257,57 eur, za rok 2014 priemerný príjem cca 356,94 eur, s menšími odchýlkami apríl 2014, 357,82 eur a júl 364,97 eur.

Podľa zistení súdu porovnaním prehľadu mesačných miezd podľa odvetví zverejneného Štatistickým úradom SR, kde pre rok 2015 bola priemerná mzda v hospodárstve SR pre odvetvie dopravu a skladovanie vo výške od 825 do 863 eur, pre rok 2014 od 809 do 878 eur, priemer 822 eur za rok 2014 a v rozsahu priemernej mzdy od 773 do 867 s priemerom 803 eur pre rok 2013. Odporca však pracou u brata dosahoval len minimálnu mzdu, pričom preukázateľne vykonával aj práce šoféra a to aj cez lyžiarsku sezónu, pre obec a futbalový klub, práve pri zásobovaní a starostlivosti o športový štadión a pod.. Nevyhnutne nie je dôvodné požadovať po odporcovi aby zmenil zamestnanie alebo si našiel inú prácu, avšak ak sa rozhodne vykonávať prácu pre brata za minimálnu mzdu a odmenu výrazne nižšiu ako v danom odvetví aj pri ponukách práce s vyššími príjmami, súd pri určovaní vyživovacej povinnosti musí zohľadniť možnosti otca. Pokiaľ odporca poukazoval na vzdelanie, nepochybne pre prácu vodiča či čašníka sa nevyžaduje osobitné vzdelanie a postačuje aj vyučenie v príbuzenskom odbore či vodičské oprávnenie.

Súd však z lustrácie v Sociálnej poisťovni zistil, že odporca bol zamestnaný v Obci S., neskôr v Centre voľného času (od 24.9.2011 do 31.12.2012 a od 7.1.2013 do 30.6.2013, kedy bol pracovníkom obce S., ďalej na základe dohody o pracovnej činnosti s obcou S. od 7.10.2013 do 30.6.2014 bol pracovníkom obce S. s vymeriavacím mesačným základom 102 eur a následne od 15.10.2014 dohoda o pracovnej činnosti s obcou S. s vymeriavacím základom 54 eur október 2014, 72 eur november 2014).

Odporca prostredníctvom zástupcu uviedol, že príjem odporcu je mesačne 341,63 eur. Pracuje ako šofér v rámci spoločnosti jeho brata. Pokiaľ sa týka nákladov, ktoré vynakladá odporca z tohto príjmu, platí mesačne nájom bytu 191,50 eur, túto sumu platí z polovice odporca a z polovice jeho súčasná priateľka. Spláca úver v splátkach po 225,65 eur mesačne, pričom odporca z tejto splátky spláca sumu 112,50 eur. Do celkových výdavkov ešte patria náklady na stravu, ošatenie a to v sume cca 80 eur mesačne. Po odpočítaní nákladov ostáva odporcovi suma, ktorú by bol eventuálne schopný zaplatiť ako výšku výživného okolo 50 eur mesačne.

Súd zistil, že matka maloletého mala spočiatku len jediný príjem z rodičovského príspevku 194,70 eur. Príjem matky sa zvýšil od apríla 2015 nástupom do zamestnania, najskôr pre Urbársku obec a potom Roľnícke družstvo H., teraz poberaním nemocenských dávok a to až na príjem cca 500,- eur. Matka sa však zároveň nepretržite sama či prostredníctvom starých rodičov maloletého stará o dieťa a výhradne ona zabezpečuje jeho potreby. Potreby dieťaťa mal súd preukázané jednak dokladmi o nákupe vecí, ktoré matka uplatňovala v spojenom konaní ako náklady na výbavičku, ako aj tvrdeniami matky a zo všeobecne známych skutočností porovnaním s údajmi životného minima.

Pokiaľ tvrdenia otca o výške jeho príjmu u brata sú pravdivé a disponibilné príjmy nie sú navyšované z iných zdrojov, porovnaním s údajmi Štatistického úradu SR je odporcov príjem zhruba v 1 priemerného príjmu. Nepochybne má každý právo vykonávať prácu akú považuje za vhodnú, avšak ak zo subjektívnych dôvodov dosahuje nižší príjem ako by ináč mohol dosiahnuť pri danej práci pri jeho možnostiach, súd musí prihliadať na jeho možnosti, ktoré sú porovnateľné s priemerným príjmom pre dané obdobie v národnom hospodárstve.

U otca súd nezistil inú vyživovaciu povinnosť, záujem o syna, podieľanie sa na jeho výchove či výžive iným spôsobom ako plnením vyživovacej povinnosti v zmysle rozsudku. Výška minimálneho výživného predstavuje sumu 27,13 eur pri osobe bez príjmu.

Súd pri vyhodnotení a doplnení dokazovania v zmysle pokynov odvolacieho súdu zistil, že odporca je povinný prispievať na výživu mal. A. Z. sumou 150 eur mesačne. Podľa výpočtov nákladov na maloletého ako aj doposiaľ zistených vynaložených nákladov a to vrátane doposiaľ zakúpených vecí pre maloletého matkou súd zistil, že matka sa minimálne rovnakou sumou podieľa na výžive maloletého a to navyše aj osobnou starostlivosťou na ktorú musí súd prihliadať. Výživné nie je určené len na nákup potravín, oblečenia, liekov či hračiek pre maloletého, ale aj podieľanie sa na nákladoch domácnosti (elektrina, pranie, varenie, kúrenie), realizáciu záľub maloletého, rozvoj jeho schopností a pod. s tým, že maloleté dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni toho rodiča u ktorého je vyššia. Nepochybne životná úroveň odporcu je daná aj vybavením jeho domácnosti na ktorú si bral úver a ktorý spláca.

Súd preto opätovne vyčíslil aj zameškané výživné. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého syna od jeho narodenia. Ku dňu vyhlásenia rozsudku mal zaplatiť výživné za 34 mesiacov nakoľko 3/2016 je splatný vopred teda vo februári 2016. Celkovo mal zaplatiť 34 x 150,- eur, spolu 5100,- eur.

Súd zistil, že odporca uhrádzal výživné cez poštové peňažné poukazy vo výške 200 eur 29.6.2015, 30.7.2015, 3.9.2015, 12.1.2016, 8.12.2015 2.11.2015 a 5.10.2015 a 30,- eur, kde súd nemal preukázané vrátenie platby, spolu 1.430,- eur. Odporcovi preto zostáva zaplatiť zameškané výživné 3.670 eur. Z dôvodu, aby súd neohrozil zabezpečovanie základných potrieb odporcu a nevystavil ho núdzi či riziku exekúcie, povolil mu zaplatiť zameškané výživné v mesačných splátkach po 100 eur splatných spolu s bežným výživným, pričom omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Podľa § 74 ods. 1 Zákona o rodine otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

Podľa § 74 ods. 2 Zákona o rodine súd môže na návrh tehotnej ženy uložiť mužovi, ktorého otcovstvo je pravdepodobné, aby poskytol vopred sumu potrebnú na zabezpečenie jej výživy podľa odseku 1, príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom a sumu potrebnú na zabezpečenie výživy dieťaťa po dobu, počas ktorej by žene patrila materská dovolenka podľa osobitného predpisu.

Pokiaľ sa jedná o návrh matky na úhradu nákladov na tzv. „výbavičku“, zákon o rodine skutočne nárok na výbavičku nepozná, pričom tieto nároky nemožno subsumovať pod ust. § 74, teda príspevok nevydatej matke, nakoľko sa nejedná o úhradu výživy matky ani nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, ale nároky dieťaťa.

Podľa komentárov k zákonu o rodine k ust. § 74 ods. 2 zák. č. 36/2005 Z.z. (Róbert Bános) ak otcovstvo dieťaťa nebolo určené, súd môže na návrh tehotnej ženy uložiť predbežným opatrením (charakterom sa predmetný inštitút pripodobňuje predbežným opatreniam podľa ustanovenia § 74a a nasl. OSP, ku ktorým je však daná úprava osobitnou, a preto sa na ňu nevzťahujú predpoklady vyžadované procesným predpisom. Nároky priznané podľa ods. 2 sa môžu realizovať aj samostatne a ďalšie konanie o nárokoch podľa ods. 1 predmetného ustanovenia sa spravidla nepredpokladá.) mužovi, ktorého otcovstvo ešte nie je určené, avšak je pravdepodobné, aby poskytol vopred sumu potrebnú na zabezpečenie jej výživy, príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom a sumu potrebnú na zabezpečenie výživy dieťaťa po dobu, počas ktorej by žene patrila materská dovolenka (v prípade osamelej ženy je to 37 týždňov, ak žena porodí dve a viac detí a aspoň o jedno z nich sa stará je to 43 týždňov). Návrh môže v tomto prípade podať iba tehotná žena, nie žena po pôrode, to znamená, tieto nároky sú časovo ohraničené na tehotenstvo ženy. Ak však žena porodí až počas konania (teda po podaní návrhu), súd ma povinnosť o veci rozhodnúť. Vecne príslušným na rozhodnutie je okresný súd, miestna príslušnosť je daná všeobecne. Súd sa v konaní nebude zaoberať otázkou určenia otcovstva, ale len nárokmi tehotnej ženy. Nebude zisťovať, či označený muž je alebo nie je otcom dieťaťa, ale či je jeho otcovstvo pravdepodobné (teda či s matkou dieťaťa súložil v dobe rozhodujúcej pre narodenie dieťaťa). Ak by počas konania došlo k určeniu otcovstva, nárok podľa tohto odseku nemožno priznať. V takom prípade by súd rozhodoval už len o nárokoch matky podľa § 74 ods.1 ZoR a nárokoch narodeného dieťaťa podľa § 62 - § 65 ZoR. Ak by došlo k určeniu otcovstva až po poskytnutí uložených plnení, vyplatené sumy sa započítajú s nárokmi matky v zmysle ustanovenia § 74 ods. 1 ZoR (resp. s nárokmi maloletého dieťaťa podľa § 62 ZoR). Teda je zrejmé, že navrhovateľkou uplatnené nároky nemožno priznať podľa ust. § 74 ods. 2 ZR.

Podľa komentára k odseku 1/ cit. ustanovenia príspevok na výživu matky nie je odôvodnený prípadnou neschopnosťou matky samostatne sa živiť. Jeho základom sú tehotenstvo a narodenie dieťaťa a s tým súvisiaca zmena sociálnej situácie matky, ktorá spravidla príde o príjmy z pracovného, resp. iného

pomeru, a súčasne aj zvýšené výdavky spojené s týmito skutočnosťami. V súvislosti s príspevkom na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom aplikačná prax odlišuje náklady spojené s tehotenstvom (predovšetkým náklady súvisiace s obstaraním tehotenských šiat, obuvi, náklady na špeciálnu stravu, zlepšenú stravu, vitamíny, ovocie, zeleninu nad bežnú spotrebu, cestovné náklady v súvislosti s vyšetreniami, náklady na lieky, ďalšie náklady, ak nie sú úplne alebo vôbec uhrádzané zo systému poistenia) a náklady spojené s pôrodom (pobyt v nemocnici, lekársky zákrok, lieky a pod., v prípade, ak nie sú uhrádzané zo systému poistenia), t.j. náklady, ktoré vzniknú žene v súvislosti s uvedenými skutočnosťami, od nákladov na zaobstaranie detskej výbavičky (postieľka, ošatenie a pod.), ktoré sú súčasťou výživného pre maloleté dieťa. V prípade, ak by sa dieťa narodilo mŕtve a nevznikla by vyživovacia povinnosť, aj tieto náklady by mohli nadobudnúť charakter príspevku na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Matka musí predložiť dôkazy o vynaložených nákladoch. Súd uzná len odôvodnené náklady a určí, v akej časti je tieto náklady povinný znášať otec dieťaťa. V žalobnom návrhu ďalej treba uviesť, či nevydatá matka žiada ich jednorazovú úhradu, alebo úhradu v splátkach s príspevkom na výživu. Z gramatického výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že rozsah primeranosti zákonodarca viaže na príspevok na výživu. Rozsah, v akom súd zaviazá otca na platenie nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, bude teda závisieť od zistenia príjmových a majetkových pomerov matky a otca v zmysle všeobecných zákonných kritérií. Súdy spravidla priznávajú polovicu nákladov. Právo žiadať o takýto príspevok sa premlčuje v lehote troch rokov, ktorá sa počíta odo dňa pôrodu (prichádza to do úvahy predovšetkým v prípade konania o určenie otcovstva).

S poukazom na uvedené je zrejmé, že všetky navrhovateľkou označené veci ako kočík 466,90 EUR, kolotoč nad postieľku 56,99 EUR, auto deka 28,41 EUR, detské oblečenie 350 EUR, detská digitálna váha 71,20 EUR, paplón + vankúšik 31,70 EUR, súprava do postieľky 63 EUR, matrac do postieľky 94,90 EUR, monitor dychu 119,98 EUR, el. odsávačka 139,32 EUR, odsávača sopľov 17,90 EUR, detská postieľka + príslušenstvo 80,71 EUR, cestovná postieľka 32,99 EUR, výplň do zavinovačky 22,90 EUR, drogeria+hyg. pomôcky 167 EUR, jednoznačne nie sú nákladmi na výživu matky ani náklady matky na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Hoci teda prvostupňový súd rešpektuje závery odvolacieho súdu, uvádza že náklady považoval za náklady vzniknuté v prvých mesiacoch života maloletého a tieto započítal do vyživovacej povinnosti rodičov u každého cca v 1, avšak nemožno určiť výživné výpočtom za každý mesiac oddelene podľa obstarania vecí pre dieťa. Na určenie výživného nejestvuje ani vzorová tabuľka či prepočet. Preto súd určil výšku výživného tak, aby v priemere pokrývalo všetky oprávnené nároky maloletého a zodpovedalo povinnostiam oboch rodičov.

Súd preto opätovne nárok na zaplatenie 1.743,90 eur zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal, jednak vzhľadom k pomeru čiastočných úspechov a neúspechov ako aj vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutie o výžive, zverení, je rozhodnutím o nárokoch dieťaťa a úspech dieťaťa v konaní nie je úspechom či neúspechom jeho rodičov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O. s. p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 O. s. p. sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).

Podľa § 162 ods. 2 O.s.p. je tento rozsudok v časti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti predbežne vykonateľný, lehota na plnenie nastáva od doručenia rozsudku bez ohľadu na jeho právoplatnosť.